

mente, at enten skulde man nu stride til fuldstændig at affstaae Tvangsarbejde ved Veienes Bedligneholdelse, eller ogsaa skulde man beholde de Regler, der ere givne i Veiloven af 1867, uforandrede. Jeg ser ikke, at der er tilstrækkelig Grund til i saa Henseende at gaa nogen Middelvei. Men allermindst kan jeg være enig med det ærede Flertal i, at Affattelsen af Forslaget under Nr. 31 er heldig. Jeg er i Dvrigt heller ikke enig med det ærede Medlem for 8de Kredts (Bonne) i det af ham under Nr. 32 stillede Forslag, forsaavidt som han vil gjøre en Forandring i Veilovens Bestemmelse derhen, at Amtsraadets Samtykke skal til, for at Naturalarbeidet skal kunne fortsættes. Jeg vil være mest tilbøielig til ved denne Behandling at stemme mod begge de nævnte Forslag og saa at sige, hvad der maatte komme frem ved 3die Behandling, idet Følgen af at stemme begge Forslagene ud jo vil være den, at der da vil sænes Ret til for Fremtiden at rekvirere Tvangsarbejde til Veiene; jeg ser i det Mindste ikke rettere. Forslaget under Nr. 31 gaar jo ud paa, at i de Kommuner, hvor Veiarbejdet hidtil er blevet udført af Hartkornsbrugere enten i Almindelighed ved Naturalarbejde eller ogsaa paa den Maade, at enhver Arbeidspligtig har faaet sit særlige Veistykke udlagt til Bedligneholdelse, skal denne Arbeidsmaade kunne bibeholdes, dog kun naar Amtsraadet giver sit Samtykke dertil. Sagen stiller sig derefter i Virkeligheden saaledes, at man ved denne Bestemmelse vil begunstige de Kommuner, som hidtil have været de mindst fremmelige i Henseende til deres Veiarbejde, eller som i det Mindste mindst have efterkommet det, som af den lovgivende Magt er blevet udtalt som det Dnsfeligste i Henseende til Veiarbejde. Forslaget vil stille disse Kommuner exceptionelt, saaledes at de kunne vælge mellem Licitation eller Naturalarbejde, hvorimod alle andre Kommuner, som for kortere eller længere Tid tilbage ere gaaede over til det af os som det rigtige ansete System, skulle være udelukkede fra enten helt eller delvis at kunne benytte Naturalarbejde. Jeg kan egentlig ikke se nogen Grund til paa den Maade at udsætte en Præmie for eller at belønne dem, som hidtil mindst have

efterkommet, hvad man har anset for det Dnsfeligste i Henseende til Veiarbejdets Udførelse. Jeg vil derhos gjøre opmærksom paa, at dette vil ramme ikke alene Kommuner, for hvem Veiarbejdets Udførelse ved Licitation er en gammel og tilvant Ting, men at det vil ramme enhver Kommune, som i det Dieblit, da Lovforslaget bliver vedtaget og udkommer som Lov, saaledes som Flertallet her vil det, er kommen ind paa at gjøre — lad mig her bruge det Ord, der blev brugt flere Gange igaar — „et Experiment“ med en saadan Licitation. Disse Kommuner ville da blive stikkende i det, og det vil saa blive dem umuligt at komme ud deraf igjen, selv om Experimentet efter deres Mening er mislykket. Og, naar Forslaget under Nr. 31 vedtages saaledes, som det er stillet af det ærede Flertal, vil det ikke blot have den anførte ubehagelige Virkning for de Kommuner, der forsøgsvis ere komne ind paa Licitationsystemet, at de, skjøndt de fortryde det, dog ikke kunne komme tilbage deraf, men det vil tillige til en vis Grad virke affrætkende paa de Kommuner, der ikke endnu ere komne ned paa Licitationsystemet, med Hensyn til at indlade sig paa dette „Experiment“, idet det jo kun er saa længe, som de bibeholde den gamle Arbeidsmaade, at de have Valget efter Forslaget under Nr. 31. Man vil altsaa kunne sige, at Forslaget idetmindste er i Stand til at fiske Licitationsystemets Seir over det gamle Naturalarbejde. Men hertil kommer endnu, at Udvalgets Flertal, saa vidt jeg kan se, ikke har været opmærksom paa, at der nu i mange Kommuner er indført et blandet System, hvorefter en Del af Veiarbejdet udføres ved Licitation, medens en anden Del er Naturalarbejde. Jeg kan ikke se rettere, end at Forslaget under Nr. 31 vil nøde de Kommuner, som have indført det blandede System, til strax og ufravigelig at gaa over til Licitationsystemet alene. Det forekommer mig nemlig, at hvor i en Kommune Veiarbejdet hidtil kun delvis har været udført ved Naturalarbejde, vil Flertallets Forslag ikke kunne finde Anvendelse. Det er vistnok mange ærede Medlemmer bekendt, at adskillige Kommuner have indført og have befundet sig vel ved at lade Grundbeholdningsarbejdet